

Elif Çağlı

Marxizm

VE

Gençlik

MarkSist
Sınıf Mücadelesinde Tutum
www.marksist.com

Marksizm ve Gençlik

Elif Çağlı

8 Mart 2004

Marxizm ve Gençlik

“Varsın liberaller ve kafasızlaşmış entelektüeller, özgürlük uğruna ilk gerçekten kitlesel meydan savaşından sonra cesaretlerini yitirip, korkakça şöyle desinler: Bir kez yenildiğiniz yere gitmeyin, bu uğursuz yola tekrar ayak basmayın! Sınıf bilinçli proletarya onlara şu yanıtı verecektir: Tarihin büyük savaşları ve devrimin büyük görevleri ancak, ileri sınıflar tekrar tekrar saldırıya geçtikleri ve yenilgi deneyimiyle akıllanmış olarak zaferi kazandıkları için yapılabilmüş ve çözülebilmıştır.”

Lenin

Marxizmin sönmeyen ateşi

İşçi sınıfının genç kuşaklarının ve kapitalist toplumdan hoşnutsuz olan genç insanların bugün Marxizme her zamankinden daha çok ihtiyaçları var. Kapitalist sistem yaratmış olduğu toplumsal sorunları artık katlanılmaz boyutlara tırmandırarak, işçi ve emekçi kitlelerin yaşamını her geçen gün biraz daha karartıyor. Teknolojik yeniliklerin parlak ışıklarla donattığı bir dünyayla tam tezat teşkil edercesine, onlara endişe ve kaygılarla yüklü bir yaşam sunu-

yor. Sıkça tekrarlandığı gibi, gelecek aslında genç kuşaklara aittir ama milyonlarca genç insan için kapitalizm altında mutlu bir gelecek yok.

Oysa bu gerçekliğe son vermek mümkün ve bunun için gereken nesnel koşullar bugün fazlasıyla olgunlaşmış durumda. İnsanın insanı sömürmediği, sınıfların ve sınıf farklılıklarından kaynaklanan her türlü eşitsizlik, baskı ve kötülüklerin ortadan kaldırıldığı bir dünyayı yaratma olanağı elimizin altında duruyor. Bu olanağı gerçekliğe dönüştürmek için gereken tek şey, bunun bilincine varıp, bu uğurda örgütlenmek ve kavgaya atılmak. Ne var ki dünyanın tüm burjuvaları, yürüttükleri ideolojik bombardımanla sosyalizm hedefine ve bu hedefe ulaşabilmenin düşünsel silahlarını sağlayan Marksizme karşı büyük bir saldırı yürütmekteler. Bu nedenledir ki, dünya genelinde işçi sınıfı ve devrim kavgasına kazanılabilecek genç kuşakların büyük bir bölümü, kapitalizmi yıkmak üzere örgütlendikleri takdirde sahip olacakları muazzam gücün farkında olmaksızın gün dolduruyorlar. Artık çürümüş bir toplumsal düzenin bataklığı içinde debelenip duruyorlar ve bunun da adı “yaşam” oluyor!

Mitolojide tanrılardan ateşi çalarak insanı karanlıktan, açlıktan ve soğuktan kurtaran Prometheus'u hatırlatırcasına, Marksizm insanlığın en devrimci sınıfı olan proletaryaya dünyayı değiştirmesi için gereken bilimsel ışığı, komünizm meşalesini vermişti. Prometheus'un ateşi çalması, insan soyunun yaratıcı dehasının ve özgürlük uğrunda soylu mücadelesinin bir simgesiydi. Marksizm de, işçilerin ve tüm emekçi insanların kendilerini kapitalist toplumun dayanılmaz sömürü ve baskı koşullarından kurtararak, özgürlük ve toplumsal refahla ışıldayan yeni bir düzene kavuşabilmeleri için gereken ateştir. Sermaye sosyalizme kara çalarak ve Marksizme inananları dinazor ilan ederek, işçi ve emekçi kitlelerin kurtuluşunun yolunu ışıtan ateşi söndürmeye yeltendi. Bu nedenle dünya üzerindeki tüm ezilenler ve genç kuşaklar, neredeyse daha güzel bir gelecek umudunu hepten yitirme karamsarlığıyla, adeta yüzyılın gece yarısı benzeri bir karanlığın içine sürüklendiler. Özellikle 80'lerden bu yana yaşanan ve çeşitli çevrelerce dile getirilen, toplumsal yozlaşma, gençliğin dejenerasyonu, olumlu değer yargılarının yitirilmesi, bencilliğin yükselişi, toplumsal dayanışma ve paylaşım duygusunun inişe geçmesi, politik mücadeleden uzaklaşma gibi çeşitli olumsuzluklar, böylesi karanlık bir dönemin tezahürleri olarak beliriverdiler.

Kimileri bu belirtileri insanlığın geleceğinden ebediyen umudu kesmek ve-

ya toplumsal yozlaşmanın faturasını genç kuşaklara çıkarmak gibi abes uçlara çekiştirmek isteseler de, biz biliyoruz ki tüm bu kötümser yaklaşımlar ya bilinçsizliğin ya da sinsi ideolojik saldırıların ürünüdür. Tarihin benzer konjonktürlerinin gösterdiği gibi, yaşanan bu karanlık dönem de son tahlilde tarihin akışı içindeki bir parantezden ibarettir. Marksizm insanlığın kurtuluş yolunu aydınlattığı kadar, tarihsel iyimser özümüyle, sömürücü sınıfların amansız saldırılarının ürünü olan karanlık dönemlerin er geç sona ereceğini de muştuluyor. Dünya burjuvazisinin saldırıları nedeniyle zor dönemler yaşansa da, toplumsal eşitsizlik ve haksızlığa karşı kabaran öfke ve gün geçtikçe büyüyen bir proletarya var oldukça, Marksizmin ateşi asla sönmeyecek ve söndürülemez.

Dünya burjuvazisinin '80 sonrasında başlattığı neoliberal saldırı dönemi, toplumsal kurtuluş düşüncesinin artık demode olduğu ve her bireyin kendi kurtuluşu için bencil bir kavgaya tutuşmasının teşvik edildiği bir değerler sistemini egemen kılmaya çalıştı. Genç işçi ve emekçi kuşakların kapitalizmi yıkacak isyancı bir dünya görüşüyle donanmalarının ve bu uğurda mücadeleye atılmalarının önünü kesmek amacıyla, burjuva ideolojisi gençliğin toplumu dönüştürme ideallerini berhava etmeye girişti. Kapitalist düzenin kitle iletişim araçları, kelimenin olumlu anlamında ideallere sahip bir genç olmayı neredeyse bir akıl hastalığına yakalanmış olmak biçiminde sunmaktaydı. Yeni kuşaklara öğütlenen yaşam tarzıysa, yalnızca kendini kurtarmaya endekslenmiş bir felsefeye sahip olarak günübirlik yaşamak ve bunun dışında kafayı insan toplumunun geçmişi ve geleceğiyle ilgili sorunlara takmaksızın yuvarlanıp gitmeyi başarmaktı. Daha sonra başta Sovyetler Birliği'nin ve genelde sosyalist olarak adlandırılan rejimlerin çöküşü, sermaye tarafından sosyalizmin ve Marksizmin öldüğünün sık sık ilan edilmesinin bahanesi olarak kullanıldı. Art arda gelen şoklar biçiminde yaşanan bu ideolojik saldırı dönemi boyunca devrimci bilinç ve örgütlülük alabildiğine geriye kaydı. Aslında kapitalist düzenden hiç de hoşnut olmaması gereken işçilerin ve gençlerin dünyayı kavrayışları bulandı, adeta bir boşluğa düşmüş gibi oldular ve sersemlediler. Ezilen, sömürülen ve baskı altında inletilen işçiler ve emekçi sınıfların gençleri, sermayenin ideolojik bombardımanı nedeniyle geçici bir akıl tutulması ve korkutucu bir bilinç kayması yaşadılar.

Gerçekte içine girilen dönemin sosyalizm mücadelesinden umut kesme ve kapitalizmin parlak bir yükseliş dönemi olarak algılanmasının hiçbir nesnel

temeli yoktu. Fakat ne yazık ki, dünyanın içine sürüklendiği yeni koşullar belli bir süre boyunca o şekilde algılandı. Oysa Marksizm sayesinde ulaşılabilen tarihin diyalektik kavranışı tamamen farklı bir gerçekliğe işaret ediyordu: Bir toplumsal düzenin güçlü görünebilmek için amansız bir ideolojik saldırı yürüttüğü dönem, aslında artık tarihsel haklılığını yitirdiği ve inişe geçtiği koşullara tekabül eder. Öte yandan böylesi tarihsel kesitler, başlangıçta, ezilen ve sömürülen kitlelerin en güçsüz göründükleri dönemlerdir. Bu, içinde yaşadıkları köhnemiş toplumsal düzenden artık geleceğe dönük umutlarının kalmadığı, fakat geleceği nasıl kuracaklarına ilişkin bilinç ve örgütlülüğün henüz çok zayıf olması nedeniyle de alabildiğine şaşkınlık içinde sağa sola yalpaladıkları bir alaca karanlık kuşağıdır. Böyle bir karanlık dönemin en şiddetli kesitini artık geride bırakıyor olsak da, genel etkisi ve açtığı yaraların izleri hâlâ devam ediyor. Fakat bu izler de kapanacak, işçi sınıfının ve devrimci mücadelenin genç kuşakları, kapitalist düzeni yeni isyan dalgalarıyla tepeden tırnağa sarsmaya başlayacaklardır. Engels'in deyişiyle, bir ilerlemeyle telafi edilmeyen hiçbir büyük tarihsel yıkım yoktur.

Marksistler için açık olan bir gerçek var ki, o da bugün emperyalist-kapitalist sistemin gerçek yüzünü artık gizlenemez biçimde tüm dünyada geniş kitlelere sergilemeye başladığıdır. Bu sistem, milyonlarca insanı içine çektiği açlık, yoksulluk, işsizlik, cehalet, yozlaşma ve zalim emperyalist savaş koşullarıyla tarihin çöp tenekesini boylamayı çoktan hak etmiş bulunuyor. Gelecek sosyalizmdir, dünyanın bütün burjuvaları domuz topu gibi birleşip sosyalizmin ve Marksizmin öldüğünü yırtınırcasına haykırsalar da, bu tarihsel gerçekliği asla ve asla değiştiremeyecekler. Artık yeni bir devrimci kabarışın şafağı sökmeye başlıyor. Marksizm, işçi sınıfının genç kuşaklarını ve yürekleri kapitalist düzenin yarattığı haksızlıklara karşı öfkeyle dolan genç insanları mücadeleye çağırıyor. İşçi sınıfının devrimci dünya görüşü, bugüne kadar bütün ezilenlerin içinde çırpındıkları maddi ve manevi esaretten çıkış yolunu gösteriyor. Genç kuşakların yaşamını ve geleceğini, bu köhnemiş düzeni yıkacak devrimci mücadeleye atılmanın onuru kadar değerli ve anlamlı kılacak başka hiçbir şey yok!

Kurtuluş yok tek başına!

Devrimci mücadelenin genç kuşaklarının, Marksizmin kurucularının ve onların yolundan ilerleyen devrimci önderlerin yaşam ve mücadele kesitlerin-

den öğrenebilecekleri çok şey var. Marx ve Engels, yaşamlarını proletaryanın devrimci mücadelesine teorik bir temel sağlamaya ve bu mücadeleyi bilimsel bir ideolojiyle donatmaya adanmışlardı. Örneğin Marx, isteseydi zengin ve rahat bir hayat sürdürebileceği koşullardan kendi arzusu ve kararıyla koparak, devrimci mücadeleye adanmış çetin bir yaşamı onurla ve büyük bir istekle sürdürdü. Kendisini büyük bir tutkuyla, her türlü gericiliğe, siyasal ve toplumsal baskıya karşı verilen zorlu bir kavganın içine attı. Zaten Marx gibi büyük bir devrimcinin, ideallerinden uzaklaşarak kolay bir yaşamı tercih edebileceği düşünülemezdi bile.

Lenin'in ölümünden sonra anılarını aktaran eşi Krupskaya, hayatını işçi sınıfının kurtuluşuna adanmış Bolşevik önderin, ruhunun tüm derinliğiyle devrimci bir Marksist ve kolektivist olduğunu belirtir. Onun duygularına ve düşüncelerine sosyalizmin zaferi için mücadele azmi damgasını vurmuştur. Küçük mülkiyete bağlı bireycilere özgü olan her tür darkafalık, fenalık, intikamcılık, burnu havada olma, kıskançlık Lenin'e yabancıdır. Yalnızca işçileri örgütlemeye çalışmakla değil, kendisini de gerçek bir komünist olarak eğitime çabasıyla ilerleyen yıllar, kolektivist olmayı, işçi sınıfı savaşçısı olmayı büyük bir mutluluk kaynağı olarak gören devrimci Lenin'i yaratmıştır. Marksist dünya görüşüyle donanan ve mücadele içinde çelikleşen bir genç devrimci, kavgayı enerjiyle yürütmesinin yanı sıra, bu sayede anlamlı kılınmış yaşamından da büyük bir zevk alacak ve onur duyacaktır. Böyle bir genç, gerçek bir komünist olabilme tutkusuyla, kapitalist toplumun bulaştırdığı küçük-burjuvaca çapsizlik, kıskançlık ve bireysellik mikroplarından arınabilmeyi başarma yolunda da hızlı adımlarla ilerleyecektir.

Henüz çok genç yaşta yazdığı bir kompozisyonda, Marx, dar bencilliğin kabuğu içine kapanmayı ve bireyin öncelikle kendi paçasını kurtarmasını öğütleyen burjuva ideolojisine isyan bayrağını açmıştı. İşte günümüzde burjuvazi aynı minvaldeki gevelemeleriyle genç kuşakların bilincini zehirlemeye uğraşırken, diğer yandan da Marksizmin öldüğünü ilan ederek onların elinden bu rezil düzeni tehdit eden isyan bayrağını almaya çalışıyor.

Marksizm, mücadele bayrağından ve silahından yoksun bırakılmış bir işçinin ya da emekçi gencin, bireysel kurtuluş ne kelime, aslında sermayenin emri altındaki bir ücretli köleden başka hiçbir şey olamayacağını en parlak ve en yalın biçimde gözler önüne sermiştir. "Bireysel kurtuluş" ya da "bireyselleşme" vaazları ancak burjuva unsurların ve onların tuzu kuru çocuklarının dünya-

sında, çarpık da olsa bir anlam ifade edebilir. Kapitalist düzenin işçi sınıfına ve eğitim düzeyi her ne olursa olsun genelde geleceğin işçilerini oluşturacak bir sınıfsal konumdan gelen gençlere sunabileceği yegâne “bireysel kurtuluş”, bir iş bularak sermayenin emri altında çalışma “mutluluğu”dur! Oysa ücretli köle sermayenin yönetimi altında asla kendi bireyselliğini ispat edemez, tersine inkâr eder. İçinde bulunduğu çalışma ve yaşam koşulları hoşnutluk değil mutsuzluk üretir.

Genç işçi ve emekçi, kapitalizm altında manevi ve fiziki niteliklerini geliştiremez. Bu düzen kendisine, ruhunu ve vücudunu yıpratıp mahvedeceği koşulları sunar. O, çalıştığı sürece sermayenin bir uzantısı gibidir ve bireyselliğini asla duyumsayamaz. Yalnızca çalışmadığı zaman kendisi olabilme ve kendi varlığını hissedebilme şansına sahiptir. Fakat özellikle günümüzde, tüm yaşam alanının boş zamanları da içine alacak şekilde sermaye tarafından örgütlenmesiyle birlikte bu şans da buhar olup havaya karışmaktadır. Böylece, bilinçsizliğin çıkmazına saplanan ve kapitalizmin dayattığı yaşam tarzına karşı muhalif tutum alamayan kişi, hayatının tüm saatleri itibarıyla adeta sermayenin kuklasına dönüştürülmektedir. O halde, Marksizmin artık demode olduğu yalanının tam tersine, bugün kapitalizmle çelişkisi olan tüm gençlerin kendileri olabilmek için “bireyselleşme” palavrasına değil, Marksizmin toplumcu ve devrimci düşüncelerine dört elle sarılmaya ihtiyaçları var.

Burjuva ideolojisinin bilinçli çarpıtmalarının aksine, birey zaten toplumsal bir varlıktır. Yaşamının kimi eylemleri başka insanlarla işbirliği halinde gerçekleştirilen bir toplumsal görünüş arz etmediği durumda bile, bireyin varoluşu aslında toplumsal hayatın bir yansımasıdır. Ne var ki insanla insan ve insanla doğa arasındaki harmoniyi bozan sınıflı toplum düzeni ve buradan doğan çelişkileri doruğa tırmandıran kapitalizm altında, sanki bireyin kurtuluşunun toplumsal kurtuluşla çatıştığı yolunda çarpık bir anlayış oluşmuştur.

Oysa Marx'ın belirttiği gibi, komünizm varoluşla öz, özgürlükle zorunluluk, bireyle tür arasındaki çatışmanın gerçek çözümüdür. Kısacası o, tarihin bilmesinin çözümüdür. Geleceğin sınıfsız toplumu, insanla doğa ve insanla insan arasındaki uzlaşmaz çatışmaları ortadan kaldıran, insanın duygularını kelimenin gerçek anlamında insanlaştırıp varlığının toplumsal ve doğal özüne uygun hale getiren bir düzen olacaktır. Bugün kapitalizmin sömürsü ve baskısı altında yaşamı sürüklemeye çalışan bahtsız kitleler, ancak kapitalizmi yıkıp sınıfsız toplum düzenine ilerlemeye koyulduklarında kişiliklerinin

serpilip geliştiğini, maddi ve manevi ihtiyaçlarını tatmin edebildiklerini duyumsayabilecekler. Sınıfsız toplum düzeni, bireysel ve toplumsal çıkarların uyumunu sağlayan, en soylu insani ilkelerin benimsendiği ve bu değerlerin yaşamın vazgeçilmez bir parçası durumuna dönüştüğü bir toplumsal aşama olacak. İşte işçi ve emekçi kitlelerin gençliğinin sahip olması gereken gelecek budur ve bu genç kuşakların bugünkü görevi, böylesi bir geleceği fethetmek üzere zaman yitirmeksizin yola çıkmak olmalı!

Gençliğin konumu

İki temel sınıfa bölünmüş kapitalist toplumda, gençliğin sınıf mücadelesindeki konumunu tek bir başlık altında toplamaya çalışmak beyhude bir çaba olurdu. Zira gençlik başlı başına sınıfsal bir konum değildir, tüm sınıfları yaş grubu bakımından bölen bir kesitten ibarettir. Kendi sınıfının tarihsel rolünü benimsemeyip bilinçlice reddeden unsurları bir yana bırakacak olursak, her sınıfın genç kuşakları son tahlilde o sınıfın toplumsal koşulları tarafından şartlandırılıp biçimlendirilir. Bugün tüm kapitalist ülkelerde, burjuva sınıfa mensup ve azınlığı oluşturan bir gençliğin yanı sıra, işçi sınıfının büyümesine paralel olarak büyüyen, çoğunluğu oluşturan, önemli bölümüyle de işsizler ordusuna katılan işçi sınıfının gençliği yer alıyor. Köylülüğün, küçük mülk sahipliğinin yaygın olduğu ve serbest meslek sahibi kişilerin henüz ayrıcalıklarını yitirmediği eski dönemlere oranla, günümüzde küçük-burjuvazi kapitalist toplumlarda daha dar bir yer tutuyor. Yanlış bir biçimde küçük-burjuvazinin saflarına dahil edilen, gerçekteyse işçi sınıfının içinde olması gereken memurları, işgüçlerini sermayeye satarak yaşamlarını sürdürmek zorunda kalan yüksek vasıflı meslek sahiplerini, kırsal kesimlerin artık proleterleşmiş unsurlarını dikkate aldığımızda, bugün genelde proletaryanın kapitalist toplumsal yapıda ezici bir çoğunluğa ulaştığını görürüz.

Kapitalist toplumun ara sınıfı olan küçük-burjuvazi, işçi sınıfının devrimci mücadelesi açısından gene de önemli bazı sorunlara kaynak oluşturmayı sürdürüyor. Ancak bu durumun nedeni, artık onun geçmişte olduğu gibi nesnel bakımdan toplumun önemli bir çoğunluğunu teşkil etmesi değildir. Bugün bu ara sınıf konumu, kapitalist toplumsal yaşamın neredeyse hücrelerine sinmiş olan çok yaygın ve ortalama bir zihniyeti yansıtmaması bakımından başlı başına bir sorundur. Bu ortalama, gerçekten küçük-burjuva kesimlere mensup insanlardan tutun da, sınıf atlamasına rağmen henüz küçük-burjuva alış-

kanlıklarından kurtulamayan burjuvalara ve bilinçsizlik nedeniyle, küçük-burjuva diye nitelediğimiz bir yaşam tarzının ve değer yargılarının içinde dönüp duran milyonlarca işçiye varıncaya kadar toplumun ezici bir çoğunluğunu içine alıp yutan bir okyanus gibidir. Bu devasa insan kitlesinin büyük bir bölümünü genç kesimler oluşturduğu için de, sıradan değerlendirmelere göre gençlik sanki başlı başına küçük-burjuva bir katmanmış gibi ele alınır.

Kapitalist toplumda gençliğin sınıfsal yapısı hakkında söylediklerimiz, genel hatlarıyla öğrenci gençlik için de geçerlidir. Ayrıca öğrenci gençliğin ve özellikle üniversite gençliğinin bileşimi ilerleyen yıllar itibarıyla değişmekte ve bu değişimin yansımaları öğrenci hareketinde açıkça hissedilmektedir. Tüm kapitalist ülkelerde sermayenin işçi sınıfının kazanılmış sosyal haklarına yönelen saldırısı, sosyal fonlardaki kesintiler, işçi sınıfının azalan ücretleri, işsizlik, gün geçtikçe yükseltelen eğitim harçları hesaba katıldığında, günümüzde üniversite gençliğinin sınıfsal yapısının geçmiş yıllara oranla daha bir burjuvalaştığı açıktır. Bu nesnel değişimin öznel cephedeki yansımaları ise, üniversite gençliğinin eylem düzeyinde, yaygınlığında ve eylem biçimlerinde eski dönemlere kıyasla ortaya çıkan gerilemedir. Bu faktörler aslında gençliğin proleter unsurlarıyla burjuva unsurlarının derinleşen ayrışmasını da yansıtır. Bu ayrışmanın henüz bu netliğiyle yaşanmadığı geçmiş dönemlerdeki üniversite gençliğinin durumuyla günümüzdeki durumu arasındaki farklılıklar, toplumsal gerçeklikteki değişimin ifadesi olduğu ölçüde doğaldır.

Burjuvazi genelde gençliğin toplumsal konulara ilgi duymasını engellemek maksadıyla, toplumsal duyarlılık, dayanışma, paylaşımcılık gibi duyguları çağdışı ilan eden sistematik bir propaganda faaliyeti yürütüyor. Gençlik, modern diye yutturulmaya çalışılan yoz ve boş bir yaşam tarzının girdabında ögütülüyor. Kapitalizmin işsizliğe mahkûm ettiği binlerce genç, enerjilerini ve umutlarını devrimci bir mücadele içinde değerlendirecek yerde, burjuva medyanın beyin yıkama operasyonunun esiri durumuna düşüp yaşamlarını köreltiyor. Bu nedenle varoşlar, devrimci patlamaların barutunu biriktirdiği kadar, burjuva yaşam tarzına özenip sınıf kimliğini yitiren veya faşizm gibi gerici ve şoven siyasal akımların kitle tabanını da oluşturabilen bir işsiz gençliği barındırıyor.

Öğrenci gençliğin beyni henüz en körpe olduğu dönemlerden başlanarak, bireysel bir varoluş kavgasının çıkmaz sokaklarında heder edilecek tarzda dumura uğratılmak istenmektedir. Çürüyen kapitalist sistemin özellikle son on

yıllarda yükselttiği bu sinsi ve sistematik saldırıların bilincine varıp, kendini onurlu bir biçimde var edebilmenin yegâne yolu olan devrimci mücadele yolunu tutmayan gençleri bekleyen akıbet bellidir. Birbirlerine karşı yarıştırdıkları acımasız bir maratonda ruhsuzlaştırılacak ve böylece aslında kendi benliklerine de tamamen yabancılaşıp, sermayenin emrindeki uysal bir işgücü yığına dönüştürüleceklerdir. Burjuva ideolojisinin öğrenci gençliği devrimci fikirlerden ve politik mücadeleden uzaklaştırabilmek amacıyla, onları daha iyi bir eğitim, daha parlak bir kariyer edinme masallarıyla tuzağa düşürme niyetinin ardında yatan çıplak gerçek budur. Gençliğin daha güzel bir gelecek yaratabilmesi için ihtiyaç duyduğu bilimsel dünya görüşü Marksizmi gözden düşürmeye çalışan burjuvazi, genç insanları adeta bir kutsallık halesiyle sarılıp sarmalanmış bir “Bilin”le kendi yanına çekmeye çalışmaktadır.

Ücretli köleliğin egemen olduğu bir toplumda bilim asla tarafsız olamaz. Kapitalist sistem, bilimin ve teknolojinin tüm kazanımlarını burjuvazinin hizmetine sunmaktadır. Her yeni buluş, emperyalist-kapitalist güçlerin ezilen sınıfları daha sinsi biçimde baskı ve kontrol altına alabilmesi ve emperyalist savaş makinelerinin daha da yetkinleştirilmesi için kullanılıyor. Sınıfsız ve sömürsüz bir dünyada toplumun hizmetine koşulacak olan bilim ve teknoloji, kapitalizm koşullarında egemen burjuvaların esareti altındadır. Burjuvazi egemenliğini sürdürdüğü sürece de, bilim ve teknik işçi sınıfının ve emekçilerin ezilmesinin aracı olmayı sürdürecektir. Bilimi ve teknolojiyi de kapitalist kâr düzeninin prangalarından kurtaracak olan yegâne tarihsel eylem, ancak ve ancak proleter devrim olabilir. İşçi iktidarı, yani en tam ve engin demokrasi altında bilim ve teknoloji tüm insanlığın çıkarları doğrultusunda özgürce gelişebilecek, egemen proletarya teknik ve entelektüel donanımını her türlü sömürüyü ortadan kaldırmak ve tüm savaşlara son vermek için kullanacaktır.

Kapitalist toplumun varlığını sürdürmesi için çırpınan burjuva ideolojisi, genç insanları avlamak amacıyla “iyi bir eğitim, iyi bir gelecek!” benzeri sahte mutluluk vaatlerinde bulunmaktadır. Eğitimli gencin kendi bireysel başarısının peşinde koşması halinde, toplumda keyif verici bir pozisyona ulaşabileceği öğütleniyor. Oysa kapitalizmin karakterini bilimsel olarak çözümlen ve teşhir eden Marksizmin göstermiş olduğu gibi, gerçekler bu tür “parlak” vaatlerle hiç mi hiç uyumuyor. Genelde gençlik ve özelde öğrenci gençlik içindeki sınıfsal farklılaşmayı asla unutmamak koşuluyla, toplumun genç unsurlarını büyük ölçüde ilgilendiren önemli bir hususu vurgulayalım.

Aslında kapitalizm insanların etkinliğini kendilerine yabancı nesnelere dönüştürür. İnsanlar arasındaki ilişkileri, meta değişimi üzerine kurulu ticari ilişkiler düzeyine indirgeyerek, insanların genel bir yabancılaşmasına yol açar. İnsan kendi emeğine, emeğinin ürününe ve öbür insanlara yabancılaşarak, gerçekte kendi kendine, kendi doğasına yabancılaşır. Ve böylece bir yabancılaşma küresinde yaşamaya mahkûm olur. Kapitalist toplumun ürünü olan bu durum, genelde genç kuşakların öğrencilik dönemlerinde hissettikleri bir gerçekliktir. Ayrıca kapitalist sistemin sergilediği bariz haksızlıklar, genç insanların henüz düzen tarafından köreltilmemiş duygularını harekete geçirir. Bu nedenle öğrenci gençlik genelde kapitalist toplumsal düzene karşı şu ya da bu ölçüde muhalif duygular taşır. Ancak, kapitalizme karşı gerçekten tutarlı, kararlı ve geçici bir hevesten ibaret olmayan devrimci bir tutum alışın, son tahlilde sınıfsal bir temeli vardır.

Kelimenin gerçek anlamında anti-kapitalist bir gençlik hareketinin gelişebilmesi için, bugün sınıfsal ayrımları yansıtan ideolojik farklılıkların üzerinin örtülmesine değil, tam tersine ideolojik bir netleşmeye ihtiyaç var. Örneğin günümüzde anarşizm daha ziyade burjuva karakterli unsurlar tarafından gelgeç bir radikalizm türü olarak benimsenip öğrenci hareketine yansıtılıyor. Özünde milliyetçi olan sözde bir anti-emperyalizmin çıkmaz sokaklarında kendilerini yitiren burjuva ve küçük-burjuva karakterli unsurlar ise, sağ ve sol görünümlü siyasal akımların buluşmasına hizmet ediyorlar. Diğer yanda, keskin devrimci görünen bir küçük-burjuva solculuğu öğrenci hareketindeki sekte tutumlarıyla kendini yalıtıp, izleyicisi olan genç insanları da kısa sürede yorgunlar kervanına dahil ediyor. Bu gerçekler karşısında öğrenci gençliğin tutarlı ve dinamik unsurlarının, burjuva ya da küçük-burjuva solculuğundan arınmaları bir zorunluluktur. Bu gençler, ancak ve ancak, dünyayı değiştirme potansiyeline sahip proletaryanın enternasyonalist devrimci çizgisini benimsemeleri durumunda güçlü ve kalıcı bir gençlik hareketi yaratabilirler. Bu uğurda sebatlı bir ideolojik, siyasal ve örgütsel çalışma yürütülmesi şarttır ve bu, yalnızca böyle bir perspektifi benimseyen öğrenci gençlerin değil, aynı zamanda ve esas olarak devrimci proletarya hareketinin sorunudur.

Artık yaşlanmış ve dünya üzerindeki milyonlarca insanı çeşitli sorunlar ve acılar içinde kıvrandıran kapitalist düzenin sürüp gitmesinde hiçbir çıkarı olmayan genç kuşakların geleceği kazanabilmeleri için seçmeleri gereken yol bellidir. Ezilen, sömürülen, horlanan, baskı altında tutulan insanların kurtu-

luşu, işçi sınıfının devrimci mücadelesi sayesinde mümkün olacaktır. Toplumdaki sınıf ayrışması daha da netleşip bilince çıkartıldıkça, burjuvazinin gençliği yoz bir yaşam kültürünün içinde yaşlanırken, proletaryanın ve proleter mücadelenin genç kuşakları giderek artan sayılarla devrimci sınıf çizgisine sahip çıkacaklar. Onlar, devrimci proletaryanın kapitalist topluma karşı açtığı isyan bayrağını genç dimağları, coşku dolu yürekleri ve güçlü cesaretleleriyle daha da yükseklerde dalgalandıracaklar. Komünist Manifesto'nun satırları devrimci gençliğin andı olacak: Sınıfları ve sınıf uyumsuzlukları ile birlikte eski burjuva toplumunun yerine, her insanın özgür gelişiminin, insanların tümünün özgür gelişiminin koşulu olduğu yeni bir toplum kuracağız!

Devrimci gençliğin yolu Marksizmdir

Marksizm işçi sınıfına yalnızca kendi ekonomik çıkarlarını savunsun diye değil, toplumdaki her türlü baskıya, her türlü sömürüye karşı savaşması için yol gösteriyor. Marksizmle donanan, enternasyonalist komünist bir mücadele ve örgüt anlayışıyla silahlanan işçiler, tüm emekçilerin çıkarlarını savunmak, tüm toplumsal düzeni tepeden tırnağa değiştirmek, insanlığın gelecek kuşaklarının barış ve mutluluk içinde yaşayabileceği bir dünyayı kurmak için mücadeleye atılacaklardır. Devrimci gençler, işçi sınıfının bu mücadele perspektifini benimsedikleri, ona güç vermeye başladıkları takdirde kapitalist topluma karşı muhalif duygularını gerçekten anlamlı kılabilir, tüm inanç ve enerjilerini büyük bir devrimci hareketin yaratılmasına hasredebilirler. İşçi sınıfının devrimler tarihinin öğrettiği gibi, kapitalizm canavarını alt edebilmek için devrimci işçi hareketiyle devrimci gençlik hareketinin Marksizmin sağlam temellerinde buluşup kaynaşmasına ihtiyaç var.

Büyük Ekim Devriminin önderi Lenin, burjuva dünyasındaki anarşik rekabetin egemenliğiyle parçalanmış, özgür olmayan emek nedeniyle sermayece ezilmiş, sürekli uçuruma, tam bir sefilleşme, serserilik ve alçaltılmaya itilen proletaryanın durumuna işaret ediyordu. Proletarya, kesinlikle ve yalnızca, ideolojik birliğini Marksizm ilkeleri temelinde sağlamlaştırarak ve örgütün maddi birliği sayesinde milyonlarca emekçiyi işçi sınıfının ordusu şeklinde kaynaştırabilir, böylece yenilmez bir güç olabilirdi. İktidar için savaşım da proletaryanın gerçekten de örgütten başka silahı yoktur. Tarihsel açıdan taşıdığı tüm devrimci potansiyele karşın, örgütsüz işçiler bir hiçtir. Ve yine benzer biçimde, taşıdığı tüm muhalif duygulara, atılmanlık ve gözüpeliğine

rağmen örgütsüz gençlik de bir hiç olacaktır.

Genç insana ne denli soylu bir hedefmiş gibi görünse de, bireysel kahramanlığı fazlasıyla öne çıkaran sol siyasal akımlar devrimci bir sınıfın kolektif mücadeleye kapasitesinden yoksundurlar. Bireysel kahramanlığı yücelten siyasal eğilimler gerçekte küçük-burjuva devrimciliğinin yansımalarıdır. Bu tür anlayışlar Marksizme değil idealizme yaslanırlar. Büyük devrimcilerden Lenin gençlik yıllarında bu gerçeği kavradığında, Marksizme dört elle sarılmış ve yolunu eski kuşağın küçük-burjuva devrimciliğinden, Narodnizmden ayrıarak işçi sınıfının Bolşevik çizgisinin temellerini atmıştı.

Rusya'da devrim ateşini yakan ilk dönem Narodniklerin kahramanlığına gereken saygının gösterilmesini isteyen Lenin, devrimci mücadelenin duygusallıkla değil bilimsel inançla yürüyebileceğini de her fırsatta genç devrimcilerle hatırlatıyordu. Gençliğin devrimci ideallerinin olması çok güzeldir. Fakat bu idealler, sınıf karşıtlıklarından kaynaklanan gerçek olgulara ve devrimci sınıfın mücadele perspektiflerine bağlanmazsa havada kalır ve gerçekleştirilme şansını yitirirler. Lenin'in gençlik döneminde Petersburg işçileri arasında yürüttüğü devrimci örgütlenme çabasından kesitler aktaran Krupskaya, sorun kahramanca işler yapmak değil, fakat kitlelerle sıkı ilişkiler kurmak, onlara yaklaşmak, onların en güzel umutlarının aracı olmayı öğrenmek ve onları saflarımızda toplamak, canlandırmaktı der.

Gençlik dönemi heyecan, coşku ve duyarlılıkla yüklüdür. Kapitalizmin tarihi boyunca, dünyanın neresinde olursa olsun, devrimci mücadeleye katılan gençlik bu olumlu özelliklerini kavga alanına taşımıştır ve de taşıyacaktır. Gençliğin devrimci romantizmi, güzüpekliliği ve fedakârlığı olmasaydı devrimin safları donuk ve kuru olurdu. Dünden bugüne nice ülkede ve nice mücadelelerde genç erkek ve kadınlar, yürekleri devrimci inançla dolu olarak ölümün üzerine yürüdüler. Paris Komünarlarından Ekim devrimcilerine, barikatlarda can veren nice isimsiz genç kahramana dek, dünya üzerinde ezilenlerin ezenlere karşı yürüttükleri mücadelede dövüşüp ölenler, soylu bir kavganın simgesi olmuşlardır. Türkiyede de askeri diktatörlükler altında işkencelerde, darağaçlarında ölümü kucaklayan genç fidanlar, devrimci tutsakları zindanlarda çürütmek isteyen faşizan uygulamalara karşı açıklık grevlerinde, ölüm oruçlarında bedenlerini bayraklaştıran gencecik insanlar sergiledikleri fedakârlıklarıyla ölümsüzleşen bizim insanlarımızdır. Siyasal düşünceleri henüz yeterince olgunlaşmamış olsa da, izledikleri devrimci çiz-

ğinin eleştirilecek yönleri bulunsa da, devrim mücadelesinin kızıl bayrağında onlardan birer iz vardır. Ve devrimci Marksist gençlik, proletaryanın devrimci mücadelesinde dalgalanan bu kızıl bayrağı burjuvazinin çığnemesine ve kirlmesine asla izin vermeyecektir.

Marksizm tarihi kitlelerin yaptığını kanıtlar ve doğru olan yaklaşım da budur. Sınıftan kopuk çıkışlar ne kadar devrimci görünürse görünsün son tahlilde bir çıkışsızlığa işaret eder. Tarihin kritik dönemeç noktalarında önder kişilerin rolü inanılmaz derecede önemli ve büyük olsa da, son tahlilde dünyayı değiştiren eylem ezilen sınıfların tarih yapan mücadeleleridir. İnsanın kendini devrimcilikle bağdaşmayacak zaaflarından arındırabilmesi için devrimci önderlerin yaşam ve mücadele çizgisini örnek alması ne kadar doğru ve gerekliyse, sınıfın tarihsel misyonunu gölgeleyen kişi kültü yaratmak da o denli yanlış ve tehlikelidir.

Devrimci kişilikleri neredeyse bir puta dönüştürmek ya da onların simgelerini metalaştırarak pazara sürmek burjuvazinin işi. Bugün burjuvazi devrimci mücadeleyi genç kuşakların gözünde sıradanlaştırabilmek için bu işi fazlasıyla yapıyor. Yüreklerindeki mücadele ateşiyle, uzun yıllar boyunca haklı olarak devrimci gençliğin nezdinde birer sembol haline gelen Deniz Gezmişler, Che Gueveralar devrimci özleri boşaltılarak ve genç kuşakların onların yanlışlarından öğrenmesinin önü tıkanarak ölü azizlere dönüştürülmek isteniyor. Lenin'in dediği gibi, büyük devrimciler yaşadıkları süre boyunca, onların mücadelelerine en vahşi gazele ve en hiddetli kinle karşı gelen, ölçsüz yalan ve karalamalarla onlara karşı sefere çıkan egemen sınıflarca kovuşturulur. Ölümlelerinden sonra ise, burjuvazi, onları masum putlara çevirmeye, deyim yerindeyse azizleştirmeye uğraşır. Ezilen sınıfların avutulması ve kandırılması için adlarına belli bir şan verilir, onların mücadelesinin devrimci yanı, devrimci ruhu unutturulmaya ve çarpıtılmaya çalışılır.

Kişi tapınması Marksizme tamamen aykırıdır ve Lenin gibi devrimci önderler tüm yaşamları boyunca bu gibi zararlı eğilimlere karşı amansız bir mücadele yürütmüşlerdir. Devrimci kişiliklerin cansız mermerlere ve ölü ikonlara dönüştürülmesi yönündeki Marksizme karşıt uygulamalar, sosyalist harekete, gerçekte Büyük Ekim Devriminin ve Lenin önderliğindeki Bolşevizmin inkârı anlamına gelen Stalinizm tarafından sokulmuştur. İşçi sınıfının devrimci mücadele anlayışını temsil etmeyen ve tarihin de kanıtladığı gibi aslında buna zerre kadar hakkı olmayan Stalinist kişi tapınmacılığı, aktaracağımız

satırlarda dile gelen doğru yaklaşımla nasıl da taban tabana zıttır. F. A. Sorge, Marx'la ilgili olarak şöyle der: Marx'ın bir bilim adamı, işçi sınıfının bir savunucusu olarak yaptığı şeylerin, ne dökme demirden anıtlara ne de ateşli söylevlere ihtiyacı yoktur. Marx'ın eylemlerini dile getiren şeyler bronz ya da granit anıtlar değil, yer yuvarlağının her yanında sayısız işçinin Marx'ın ölümsüz savaş çağrısını izleyerek oluşturdukları saflardır: "Bütün dünya işçileri, birleşin!"

Genç güçlere duyulan ihtiyaç

Proletaryanın devrimci mücadelesinin güçlendirilebilmesi için her zaman genç ve taze güçlerin kazanılmasına ihtiyaç var. Bu nedenle, işçi sınıfı içinde Bolşevik tarzda inançlı, sabırlı ve planlı bir örgütlenme çalışması yürütenler, saflarını genç işçi ve devrimcilerle donatmayı başarma azmiyle doludurlar. Genç güçlerin kazanılması konusunda gösterilecek zaaf ölümcül bir tehlike olurdu. Genç insanların eğitim ve deney eksikliği karşısında büyük bir endişe ve tereddüde kapılmanın haklı bir tarafı yoktur. Ardında uzun yıllar bırakmış olmasına rağmen hâlâ hatalarını göremeyen ve düzeltmek için çaba sarf etmeyen kişilerden umudu kesmek gerekir. Gençler söz konusu olduğunda ise, onların hatalarını düzeltebilmeleri için daha sabırlı ve anlayışlı bir yaklaşım sergilenmeli.

Genç devrimcilerin hatalarına karşı daha hoşgörülü olabilmeliyiz. Fakat genç insanların sağlam biçimde yetişebilmesi ve çelikleşebilmesi için de gençliğe asla dalkavukluk etmemeliyiz. Onların yanlışlarını mücadele dersleri içinde düzeltebilmelerine fırsat tanınmalı ve bu konuda onlara yardımcı olunmalı. Özellikle işçi sınıfı gençliğinin, devrimci proletaryanın enternasyonalist komünist mücadele anlayışı ve sosyalizm inancıyla eğitilip, sınıf bilinciyle donatılması temel bir görevdir. Gerek işçi sınıfının gençliği gerekse yaşam ve mücadele anlayışını bu sınıfla birleştirmiş gençler doğru temellerde eğitilip örgütlendikleri takdirde eksiklerini kısa sürede kapatabilir ve mücadele saflarına gençliğin dinamizmini taşıyabilirler.

Emperyalist kapitalist sistem özellikle son dönemde içine girdiği sınır tanımaz sömürü ve saldırganlık hırsıyla, yüreğini ve beynini burjuva pazarda satılığa çıkarmamış tüm genç insanların öfkesini kabartmaya başlamıştır. Nitekim çeşitli ülkelerden yükselen ve tepkilerini anti-kapitalist gösterilerde, emperyalist savaş karşıtı mitinglerde ortaya koymaya çalışan gençlik kesim-

leri bu durumun somut göstergeleridir. Ne var ki bu genç insanların örgütlenmeye ve kapitalizmi yıkmaya muktedir olacak bir siyasal tutum almaya ihtiyaçları var. Kapitalizmi aşarak sınıfsız ve sömürsüz bir toplum yolunda ilerlemeye azimli devrimci proletaryanın tarihsel mücadelesi onlara sesleniyor: Marksizmle aydınlan! Örgütlü devrimci mücadeleyle kenetlen!